

Profil absolventa prvého stupňa študijného programu urgentná zdravotná starostlivosť

Cieľom vzdelávacieho študijného programu Urgentná zdravotná starostlivosť je prípravy absolventa na výkon samostatných činností a poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti, ku ktorej má oprávnenie vyplývajúce zo súčasnej legislatívy. Je oprávnený na základe vlastného posúdenia a rozhodnutia v súlade s diagnózou a pokynom lekára alebo iného spôsobilého odborníka zabezpečovať špecifickú urgentnú zdravotnú starostlivosť jedincom, rodinám alebo skupinám pacientov v rozsahu svojej odbornej a v súlade s § 3 vyhlášky MZ SR č. 321/2005 Z. z. o rozsahu praxe o rozsahu praxe v niektorých zdravotníckych povolaniach.

Ciele vzdelávania v študijnom programe sú dosahované prostredníctvom merateľných vzdelávacích výstupov v jednotlivých predmetoch študijného programu. Ciele vzdelávania študijného programu sú transformované do schopností študenta v čase ukončenia študijného programu. Absolvent študijného programu získa vedomosti a nadobudne zručnosti a kompetencie, ktoré sú v súlade s vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 244/2019 Z.z. o sústave študijných odborov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a súčasne v súlade s národnou sústavou povolaní Slovenskej republiky:

Vedomosti:

Absolvent štúdiá v študijnom odbore urgentná zdravotná starostlivosť pre povolanie zdravotnícky záchranár získa vedomosti z medicínskych vied, humanitných predmetov a špecifických predmetov urgentnej zdravotnej starostlivosti, na ktorých sú založené činnosti zdravotníckeho záchranára, najmä z urgentnej medicíny a intenzívnej starostlivosti, zdravotníckeho a krízového manažmentu, príbuzných medicínskych odborov, aplikovaných vied ako profesijná komunikácia, etika, právo a legislatíva.

Zručnosti:

Absolvent vysokoškolského vzdelania prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore urgentná zdravotná starostlivosť má praktické zručnosti a metodologické vedomosti z kľúčovej oblasti odboru urgentná zdravotná starostlivosť na úrovni syntézy, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum. Je schopný a oprávnený vykonávať samostatne rozsah činností v povolaní zdravotnícky záchranár, ktoré sú dané absolvovaným študijným programom urgentná zdravotná starostlivosť. Disponuje vedomosťami o právnych predpisoch, používa odbornú terminológiu. Je schopný spracúvať a vyhodnocovať údaje, ktoré získa pri výkone zdravotníckeho povolania zdravotnícky záchranár. Disponuje komunikačnými

zručnosťami a vedomosťami z oblasti psychológie a etiky. Samostatne navrhuje a realizuje riešenia metodických, odborných alebo praktických problémov v povolani zdravotnícky záchranár. Efektívne pracuje ako člen tímu a riadi kolektív na primeranom stupni riadenia. Identifikuje a uplatňuje morálne, spoločenské, právne a ekonomické súvislosti odboru urgentná zdravotná starostlivosť.

Kompetentnosti a kompetencie:

Absolvent vysokoškolského vzdelania prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore urgentná zdravotná starostlivosť má kompetencie, ktoré ho oprávňujú na výkon zdravotníckeho povolania zdravotnícky záchranár, získava odbornú spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností zdravotníckeho záchranára v zmysle vyhlášky MZ SR č. 151/2018 Z.z. o rozsahu praxe zdravotníckeho záchranára v záchranej zdravotnej službe. Zdravotnícky záchranár, ktorý získal odbornú spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností, vykonáva samostatne alebo v spolupráci s lekárom odborné pracovné činnosti neodkladnej zdravotnej starostlivosti vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov a zodpovedajúce rozsahu i obsahu získaného vzdelania minimálneho štandardu vzdelávania podľa nariadenia vlády SR č. 296/2010 Z.z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov a odporúčaného študijného plánu.

Charakteristika odborného profilu absolventa korešponduje s príslušným opisom študijného odboru pre prvý stupeň vysokoškolského štúdia zaradeného do Sústavy študijných odborov Slovenskej republiky v znení rozhodnutia Ministerstva školstva Slovenskej republiky. Absolvent vysokoškolského vzdelania prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore urgentná zdravotná starostlivosť získava odbornú spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností zdravotníckeho záchranára v zdravotníckom povolaní zdravotnícky záchranár v zmysle vyhlášky MZ SR č. 151/2018 Z.z. o rozsahu praxe zdravotníckeho záchranára v záchranej zdravotnej službe. Zdravotnícky záchranár, ktorý získal odbornú spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností, vykonáva samostatne alebo v spolupráci s lekárom odborné pracovné činnosti neodkladnej zdravotnej starostlivosti vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov a zodpovedajúce rozsahu i obsahu získaného vzdelania minimálneho štandardu vzdelávania podľa nariadenia vlády SR č. 296/2010 Z.z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho

vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov a odporúčaného študijného plánu, a tiež v zmysle odporúčaného študijného plánu.

Absolvent študijného programu získa vedomosti z medicínskych vied, humanitných predmetov a špecifických predmetov urgentnej zdravotnej starostlivosti na ktorých sú založené činnosti zdravotníckeho záchranára, najmä z urgentnej medicíny a intenzívnej starostlivosti, zdravotníckeho a krízového manažmentu, príbuzných medicínskych odborov, aplikovaných vied ako profesijná komunikácia, etika, právo a legislatíva. Klinické skúsenosti v zdravotníckom zariadení na jednotlivých pracoviskách klinických odborov pod odborným dohľadom sestier a lekárov, 3. praktické zručnosti zo záchrannej zdravotnej služby pod odborným dohľadom zdravotníckych záchranárov a na operačnom stredisku záchrannej zdravotnej služby.

Na základe vedomostí a zručností z ošetrovateľstva, medicínskych a humanitných odborov a zručností získaných v priebehu klinickej praxe je schopný rozpoznať somatické, psychické a sociálne potreby klienta. Dokáže tieto potreby zabezpečiť v rámci prednemocničnej zdravotnej starostlivosti. Má predpoklady pre spoluprácu s ostatnými pracovníkmi v zdravotníctve, pracovníkmi integrovaného záchranného systému a tiež pracovať na zlepšení svojich zručností a vedomostí ďalším osobným a profesijným rastom. Absolvent je pripravený na dodržiavanie zdravotníckej etiky, etického kódexu zdravotníckeho záchranára, štandardov urgentnej zdravotnej starostlivosti, na rešpektovanie osobnosti, práv a bezpečnosti pacienta. Je pripravený tak, aby kvalitou svojej práce a svojimi postojmi prispieval k zvyšovaniu prestíže povolania zdravotníckeho záchranára.

Absolvent študijného programu urgentná zdravotná starostlivosť (ďalej len UZS) pozná moderné teórie, trendy a postupy v poskytovaní urgentnej zdravotnej starostlivosti a vie posúdiť ich realizáciu v praxi. Má predstavu o možnostiach svojho profesionálneho uplatnenia a kariérneho rastu v rámci SR a EÚ.

Má znalosti vo vybraných poznatkoch z anatómie, fyziológie, patológie, záchranárstva a ďalších lekárskeho odborov. Vie tieto poznatky aplikovať do UZS vo vzťahu k neodkladnej starostlivosti, internému lekárstvu, chirurgii, starostlivosti o ženu t. j. v gynekológii,

starostlivosť o dieťa t. j. v pediatrii a neonatológii, zároveň k starostlivosti o duševné zdravie ako aj k psychiatrii, starostlivosť o starých ľudí t. j. v geriatrii a v mnohých ďalších odboroch.

Absolvent UZS dokáže využívať vedomostí a zručností z psychológie pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti pacientom / klientom, ale aj pri rozvoji vlastnej osobnosti, pozná systém zdravotníckej starostlivosti v SR v porovnaní so zahraničím, hlavné zásady a nástroje zdravotnej a sociálnej politiky, chápe sociálne, demografické, ekonomické a ďalšie súvislosti starostlivosti o jedincov, rodiny a skupiny pri poskytovaní UZS.

Má prehľad o základných právnych normách týkajúcich sa poskytovania zdravotnej starostlivosti a práce zdravotníckeho záchranára. Tiež je schopný inovovať štýl a spôsob práce pod vplyvom nových poznatkov založených na dôkazoch v odbore, vie doplniť nadobudnuté vedomosti a zručnosti z prírodných vied o poznatky potrebné pre lepšie pochopenie ľudského organizmu ako celku aj pre porozumenie diagnostickým a liečebným metódam, kvalite UZS a bezpečnosti pacienta.

Dokáže samostatne pracovať a rozhodovať v rámci kompetencií zdravotníckeho záchranára, dokáže spolupracovať s ďalšími zložkami v rámci integrovaného záchranného systému, je oboznámený s činnosťou jednotlivých zložiek integrovaného záchranného systému, pozná základné triedenie a odsun pacientov v rámci hromadného nešťastia, je schopný využívať metódy a prostriedky na edukačnú činnosť zdravotníckeho záchranára, rozumie lekárskej terminológii, vyjadruje sa v odborných záležitostiach presne, vecne a jazykovo správne.

Vymedzenie najdôležitejších vedomostí, schopností a zručností absolventa bakalárskeho študijného programu urgentná zdravotná starostlivosť:

- vykonáva odborné pracovné činnosti pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti v rozsahu svojich kompetencií,
- používa odbornú medicínsku, ošetrovateľskú a záchranársku terminológiu,
- rozumie podstatným faktom, pojmom, princípom a teóriám vzťahujúcim sa predovšetkým k urgentnej medicíne, urgentnej zdravotnej starostlivosti, medicíne katastrof, integrovanému záchrannému systému,
- disponuje poznatkami príbuzných lekárskejších a humanitných vied nevyhnutných k výkonu svojho povolania,

- využíva interdisciplinárne poznatky pri poskytovaní odbornej, individualizovanej a komplexnej starostlivosti o pacienta s ohrozením života alebo zdravia,
- uplatňuje výchovné metódy s dôrazom na ochranu zdravia, prevenciu úrazov, náhlych príhod a poskytovanie prvej pomoci,
- dodržiava všeobecne platné legislatívne predpisy a etické normy,
- dodržiava všeobecne platné predpisy pre ochranu a bezpečnosť pri práci,
- participuje vo výskumnej oblasti záchranej zdravotnej služby,
- implementuje najnovšie poznatky vedy do klinickej praxe,
- efektívne komunikuje a spolupracuje v horizontálnej aj vertikálnej rovine interpersonálnych vzťahov,
- profesionálne rieši krízové situácie,
- pracuje s využitím moderných informačno-komunikačných systémov a technológií,
- spolupracuje s ostatnými zložkami integrovaného záchranného systému,
- pozná pravidlá bezpečnosti cestnej premávky a jazdy mobilnej ambulancie s použitím výstražných znamení,
- vie sa orientovať v teréne,
- uplatňuje zásady dezinfekcie a sterilizácie, protiepidemiologické opatrenia,
- zodpovedne a tvorivo pracuje v tíme a v prípade potreby riadi činnosť záchranného tímu.

Vzhľadom na rôzne situácie a prostredia, v ktorých bude poskytovať UZS si táto činnosť od absolventa tohto študijného programu vyžaduje telesnú aj psychickú primeranú a dlhodobú prípravu na vysokej odbornej úrovni. Profil absolventa charakterizuje jednota mravnej, odbornovo-teoretickej a odbornovo-praktickej spôsobilosti. Absolvent bakalárskeho študijného programu urgentná zdravotná starostlivosť je v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky alebo ambulancie vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby v rozsahu získaného vzdelania spôsobilý v oblasti výkonu samostatne:

- odoberať základnú anamnézu od osoby, ktorá potrebuje poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti, od jej príbuzných a iných svedkov udalosti,
- sledovať, hodnotiť a zaznamenáva životné funkcie pomocou primeraných klinických a technických prostriedkov,
- vykonávať posudzovanie zdravotného stavu osoby a stanovuje pracovnú diagnózu,
- vykonávať prvé ošetrenie všetkých poranení vrátane krvácania,

- vykonávať čistenie dýchacích ciest a zaisťuje priechodnosť dýchacích ciest dostupnými prostriedkami a technikami,
- vykonávať kardiopulmonálnu resuscitáciu,
- používať automatický a poloautomatický externý defibrilátor,
- zaisťovať periférny žilový vstup vrátane intraoseálneho vstupu a podáva fyziologický roztok na udržanie priechodnosti žilového vstupu,
- používať pomôcky na zabezpečenie dýchacích ciest pri umelej pľúcnej ventilácii,
- podávať kyslíkovú liečbu a inhalačnú liečbu,
- vyhotovovať záznam EKG krivky a vykonáva jej posudzovanie a hodnotenie,
- vykonávať základné neurologické vyšetrenie a stanovuje pracovnú diagnózu cievnej mozgovej príhody,
- odvádzať prekotný pôrod, vykonáva prvé ošetrenie novorodenca, ošetruje rodičku,
- ošetriť pneumotorax dostupnými prostriedkami a technikami,
- zavádzať žalúdočné sondy,
- zavádzať močový katéter u žien,
- odoberať v prípade potreby biologický materiál,
- odoberať kapilárnu krv a žilovú krv na diagnostické účely,
- polohovať a imobilizovať osobu s prihliadnutím na rozsah a povahu poranenia alebo ochorenia a vyslobodzovať osobu, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie,
- znehybňovať poranené časti tela osoby,
- ohrievať alebo chladit' osobu pri úrazoch spôsobených nízkymi alebo vysokými teplotami,
- ošetrovať amputát vhodný na replantáciu,
- používať magnet pri neadekvátnej funkcii implantovateľného kardioverter-defibrilátora,
- zabezpečiť transport osoby a podieľa sa na transporte osoby z miesta udalosti do vozidla ambulancie záchrannej zdravotnej služby dostupnými spôsobmi a prostriedkami, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie,
- sledovať nepretržite zdravotný stav, zabezpečovať základné životné funkcie a uspokojovať potreby osoby súvisiacich so zdravím, s chorobou a umieraním,
- ošetrovať drény, periférne cievne katétre, permanentné močové katétre, sondy, kanyly a stómie,
- udržiavať rádiovú, telefónnu a dátovú komunikáciu s operačným strediskom tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby a so všetkými zložkami integrovaného záchranného systému, spolupracovať pri navigácii v teréne,

- zaisťovať bezpečnosť zásahu, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie
- spolupracovať pri navigácii ambulancie vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby v teréne,
- zabezpečovať starostlivosť o telo mŕtvej osoby,
- pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb sa riadiť pokynmi veliteľa zdravotníckeho zásahu, vykonávať triedenie ranených a ako veliteľ zdravotníckeho zásahu koordinovať záchranný tím,
- vyslobodzovať osoby v spolupráci s ostatnými zložkami integrovaného záchranného systému, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie.

Zdravotnícky záchranár ako absolvent vysokoškolského vzdelania prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe, v študijnom odbore urgentná zdravotná starostlivosť v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci okrem samostatne vykonávaných odborných pracovných môže na základe písomného poverenia samostatne v rozsahu získaného vzdelania podávať

- kryštaloidné roztoky a koloidné roztoky
- koncentrovaný roztok glukózy intravenózne pri diagnostikovanej hypoglykémii,
- adrenalín intravenózne a intraoseálne pri kardiopulmonálnej resuscitácii, ďalšiu farmakologickú liečbu pri rozšírenej kardiopulmonálnej resuscitácii,
- adrenalín intravenózne a intraoseálne pri anafylatickom šoku a farmakologickú liečbu pri anafylaktickom šoku,
- neopiátové analgetiká intramuskulárne, intravenózne, intraoseálne alebo inhalačne,
- antipyretiká per rectum, per os a intravenózne,
- antikonvulzíva per rectum, intravenózne alebo intraoseálne pri kŕčových stavoch,
- anxiolytiká per os,
- kortikoidy per rectum, intramuskulárne, intravenózne alebo intraoseálne,
- adsorbčné uhlie,
- antihypertenzíva per os pri arteriálnej hypertenzii,
- nitráty per os, sublinguálne,
- antiagreganciá per os pri akútnom koronárnom syndróme,
- beta-2-mimetiká inhalačne,
- antiemetiká intramuskulárne,

- antihistaminiká intramuskulárne a intravenózne,
- bronchodilatanciá a antiastmatiká inhalačne
- bronchodilatanciá intravenózne,
- diuretiká intravenózne a intraoseálne,
- antiemetiká intramuskulárne a intravenózne
- spazmolytiká intramuskulárne alebo intravenózne,
- magnesium sulfuricum intramuskulárne, intravenózne,
- heparíny intravenózne pri akútnom koronárnom syndróme,
- antidotá intramuskulárne, intravenózne a intranazálne,
- parasympatikolytikum (atropin) intravenózne,
- pri medzinemocničnom transporte osoby liečbu podľa písomnej ordinácie lekára, ktorý transport indikoval, okrem podávania krvnej transfúzie.

Na samostatné vykonávanie uvedených odborných pracovných činností sa vyžaduje písomné poverenie odborného zástupcu príslušného poskytovateľa záchranej zdravotnej služby. Poverenie sa vydáva najviac na tri roky.

Okrem samostatne vykonávaných odborných pracovných činností zdravotnícky záchranár ako člen posádky ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky alebo ambulancie vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby spolupracuje s lekárom pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

Absolvent bakalárskeho študijného programu urgentná zdravotná starostlivosť ako zdravotnícky záchranár vo vojenskom zdravotníctve vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti na základe písomného poverenia hlavného lekára ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo ním povereného lekára vo vojenskom zdravotníctve so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína.

Absolvent bakalárskeho študijného programu urgentná zdravotná starostlivosť ako zdravotnícky záchranár v ambulancii Hasičského záchranného zboru alebo v ambulancii Horskej záchranej služby vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti na základe písomného poverenia odborného zástupcu príslušného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v ambulancii Hasičského záchranného zboru alebo ním povereného lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína.

Absolvent bakalárskeho študijného programu urgentná zdravotná starostlivosť ako zdravotnícky záchranár je v oblasti doplňujúcich vedomostí, schopností a zručností schopný formovať a rozširovať si svoj odborný i osobnostný profil v oblasti humanitných, prírodných, spoločensko-vedných a jazykových vedných disciplín. Absolvent má predpoklady pre ďalšie univerzitné, špecializačné a kontinuálne vzdelávanie. Je dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, logicky myslíaci, schopný aplikovať získané vedomosti, praktické zručnosti a schopnosti pri riešení problémov. Je schopný pracovať samostatne aj v tíme, sústavne sa vzdelávať, trvalo sa zaujímať o vývoj svojho odboru štúdiom odbornej literatúry, ovládať dôležité manuálne zručnosti, cieľavedome, rozvážne a rozhodne konať v súlade s právnymi a etickými normami.

Absolvent bakalárskeho študijného programu urgentná zdravotná starostlivosť sa uplatní ako:

- zdravotnícky záchranár v záchrannej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky alebo ambulancie vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby,
- zdravotnícky záchranár operačného strediska záchrannej zdravotnej služby,
- zdravotnícky pracovník vo vojenskom zdravotníctve ozbrojených síl Slovenskej republiky,
- zdravotnícky záchranár v ambulancii Hasičského a záchranného zboru,
- zdravotnícky záchranár v ambulancii Horskej záchrannej služby,
- zdravotnícky záchranár na urgentnom prijíme ústavného zdravotníckeho zariadenia.